

Нагорна Ольга. Шляхи використання методики сторітеллінгу на уроках англійської мови / Ольга Нагорна // Креативність особистості як фактор інноваційного розвитку суспільства : збірн. наук. праць. Вип. 2 / за ред. доц. В.В. Павленко. – Житомир : ФО-П Левковець Н.М., 2020. – 188 с. – С. 88-93.

*Нагорна Ольга,
студентка 26 групи ННІ іноземної філології.
Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент В.В. Павленко*

Шляхи використання методики сторітеллінгу на уроках англійської мови

Методика сторітеллінгу є одним з найцікавіших, найпродуктивніших, а на даний момент ще й найпопулярніших прийомів для кращого засвоєння матеріалу учнями. Сторітеллінг має великі практичні переваги: матеріал легко сприймається слухачами, розвиває креативну уяву, долає страх публічного виступу, налагоджує стосунки між учнями. Методиці властиве використання казок, міфів, легенд, жартівливих історій та коротких за містом оповідань які є корисними при використанні. Загалом, саме живе слово та контакт між людьми, людська здатність розказувати, переказувати історії та культура спілкування, набувають важливого значення при засвоєнні, аналізі та подальшому вивченні будь-якої теми з англійської мови.

Актуальність даного дослідження обумовлена потребами сучасного освітнього процесу, що зумовлює роботу над удосконаленням вивчення англійської мови та формуванням мовних та мовленнєвих компетентностей.

Сторітеллінг – це розповідання змістовних історій, які пронизані моральними засадами розуміння найважливіших людських якостей. Такою історією є будь-яка сюжетно пов'язана розповідь, яка є висловом людської думки щодо історичних подій. Матеріал подається як цікава, захоплююча історія, що показує унікальність уяви кожної особистості, дозволяє виявити креативність [1].

Даний метод був розроблений та успішно використаний на особистому досвіді Девідом Армстронгом, головою міжнародної компанії Armstrong International. Під час створення методики сторітеллінгу Девід Армстронг врахував один відомий психологічний фактор: перекази сприймаються значно цікавіше ніж правила або директиви, вони більш захоплюючі та пізнавальні. Історії допомагають краще запам'ятовувати, діти приділяють їм більше значення, їх вплив на людську поведінку унікальний. Вони є більш

виразними, зрозумілими та простіше асоціюються з реальними подія життя особистості, ніж правила або директиви.

Завдяки сторітеллінгу можна отримати два найважливіших результати:

- поживлення атмосфери у класі, створення невимушеної атмосфери та зняття стресу.

- сторітеллінг є одним з найпростіших методів, який дозволяє встановити прямий контакт між учителем та учнем, а також найкращим засобом привертання та утримання уваги учнів.

У роботах Девіда Армстронга ведеться про те, що історія, яка використовується у сторітеллінгу, залежить від призначеної аудиторії. В переказі будь якого виду є основні принципи, які відрізняють його від простого викладання фактів [7].

Сторітеллінг дає можливість не тільки накопичувати знання, а й здійснювати безпосередній вплив на емоції та почуття людини. У цьому і полягає секрет методики розповідання історій. Справжня життєва історія здатна викликати такий емоційний стан, при якому інформація запам'ятовується автоматично. Зв'язок з емоціями дозволяє запам'ятати краще, а ніж факти (навіть якісь незвичайні) і цифри (навіть самі значні).

Пізніше, свою думку висловили британські педагоги. Вони також підтвердили, що метод розповідання історій стимулює уяву, емоції, спонукає аналізувати ту чи іншу ситуацію подану в контексті, порівнювати її з власним досвідом. Даний метод несе вплив на формування позитивних, ціннісних орієнтирів; учить правильних, моральних відносин в кінцевому підсумку поведінки людини в довкіллі. У центрі розповідання історій розташовані не тільки оповідач та слухач, а й події історії. В основному, сторітеллінг – можливість продемонструвати на що здатна людська уява кожного індивіда.

Сторітеллінг був створений за для збагачення духовних надбань людей та стимулюванню розвитку креативності. Даний метод дає два найбільш важливі результати. Перший – це внесення живої атмосфери в класну кімнату, знання втоми та напруги, створення невимушеної атмосфери [4]. Другий є очевидним для багатьох і не менш цінним у дидактичному відношенні, він є найшвидшим шляхом встановлення духовного контакту між учнем та вчителем, засобом привертання та доволі довгого утримання їх уваги. Ще в давнину люди передавали знання шляхом розповідання історій. У наш час помітний зріст інтересу людей до сторітеллінгу. Британські дослідники вияснили, що джерелами даної методики є народні та

релігійні традиції, давні епоси й повсякденне життя. Багато фольклористів вважають казки основним матеріалом сторітеллінгу. Казки передають найважливіші цінності, накопичені суспільством, дітям. Сторітеллінг використовується для ознайомлення дітей зі зразками поведінки в суспільстві й природі в розважальній формі.

Т. Еліот говорив про це: «Я до висновку, що саме література, що ми читаємо «заради забави» чи «чисто заради задоволення» має найбільший, хоча і менш за все очікуваний вплив на нас» [5, с. 34].

Існує певний порядок (алгоритм) написання історій для переказів:

1. Потрібно чітко визначити тему та мету розповіді. Треба розуміти що не до усіх уроків можна використати історію.

2. У розповіді має бути розписаний детальний, почерговий сюжет який співпадатиме з основними подіями розповіді.

3. Головний герой розповіді повинен обов'язково мати ім'я, виражений характер, цікавий зовнішній вигляд.

4. Створення інтриги є ключовим і найважливішим елементом створення розповіді, адже саме завдяки правильній, дійсно цікавій інтриги відбувається вплив на емоції та привернення уваги. Під час даного етапу треба скласти перший варіант історії.

5. Перегляд готової історії та метафорне додавання.

Неперевершеність даної методики полягає у тому, що використовувати сторітеллінг можна на кожному уроці з будь-якого предмету. Різносторонні розповіді, історії та перекази є доречними в застосуванні на уроках навіть природничого, математичного та гуманітарного напрямів.

На уроках англійської мови, при використанні методики сторітеллінгу, можна здійснювати двосторонній вплив на слухову та зорову пам'ять класу. Двосторонній вплив здійснюється завдяки активному та пасивному використанню даної методики. Вчитель на уроці, викладає основний матеріал завдяки захоплюючим історіям – для того, аби допомогти дітям запам'ятати складну інформацію. Після того, як учень вислухав вас, між вами з'являється довіра. Учитель також відчуває полегшення так, як переконувати в чомусь та мотивувати слухачів стає простіше. Учні його пасивно слухають, а тому такий сторітеллінг називають *пасивним*. Завдяки пасивному сторітеллінгу відбувається поверхневий вплив на емоції та почуття слухачів. Цей різновид даної методики змушує звернути увагу на історію, заворожує слухачів і вони легко та цікаво слухають історію до кінця і роблять певні висновки.

Активний сторітеллінг – це самостійне викладання думок учнями, яке вчитель може практикувати протягом вивчення якоїсь теми або на її кінці, аби закріпити знання подані під час вивчення [6].

Можна використати для прикладу тему проведення конференції. Можна запропонувати учням уявити, що вони відомі зірки, співаки чи актори (підібрати завдання відповідно до теми уроку) та попросити їх дати інтерв'ю (журналістів зіграють однокласники) про свої плани на майбутнє та цікаві історії з минулого. Це допоможе зрозуміти часові форми іноземної мови та надасть більше впевненості використовувати їх на практиці. Також виступи на публіку допомагають при використанні нової лексики та вдосконалюють уміння використовувати мовні конструкції [5].

Для того, щоб певна історія була дійсно цікавою для слухачів потрібно ретельно її підготувати. Спочатку потрібно пам'ятати, що історія яка розповідається має «зачепити» слухачів з найперших слів. Проте, розповідаючи найцікавіше одразу можна допустити серйозну помилку. Інтрига та напруженість мають бути рівномірно розподілені по сюжетній лінії, щоб слухач до кінця дослухав історію, без відриву від сюжетної лінії, і зробив правильні висновки. Наступним не менш важливим етапом підготовки, є якісне візуальне оформлення. Саме візуальний вплив задає атмосферу і робить історію динамічною, барвистою, занурює в контекст і додає жвавості.

Взаємодію з персонажем необхідно будувати навколо конфлікту. Історія має бути логічно побудована (експозиція, зав'язка, розвиток, кульмінація, розв'язка).

Розповідаючи історію потрібно надати учням можливість розвивати свої думки, перейнятися атмосферою і пережити конфліктні ситуації разом з героями розповіді. Конфліктні ситуації краще підбирати реальні, життєві, неначе це відбувається у вас на очах. Учні хотітимуть дізнатися, як інша людина поводить себе в реальних, складних ситуаціях з якими вони також можуть зіткнутися.

Навіть дуже цікаву за змістом історію можна зіпсувати монотонним темпом мовлення. Потрібно заздалегідь спланувати візуальні елементи та яскраві реакції на тест. Від цього буде залежати наскільки глибоко ідея переказу проникне до уяви слухача.

Наприкінці розповіді потрібно оголосити мораль розповіді, думку яку ви хотіли донести [2]. Потрібно описати кожний етап виступу та підготовки. Завдяки історіям про народні традиції, культуру Англії та США, учень ближче знайомиться з мовою. Побут та звички також розкривають сутність даної культури. Яскраві історії точно передають атмосферу яка панує в тому чи іншому місті. При

вивченні граматики, фонетики тощо, використовуються різні прийоми.

Методику сторітеллінгу можна використовувати декількома способами:

1. Запропонувати кожному учню скласти розповідь, не менше 20 прикметників чи прислівників. Такі завдання збільшують запас слів, впливають на мову. Також цей засіб ефективний при закріпленні знань з граматики.

2. Запропонувати дітям обрати одного персонажа з твору, який вони почули, і підготувати невеликий твір-переказ «Який я персонаж?» У розповідь потрібно включити цікаві вчинки, слова, та епохи. Можна використовувати перекази для старших класів. Запропонувати їм подумати над питаннями «Про що мріє Х?», «Навіщо існую соs?» Учні більш цілісно уявляють час та простір в переказі чи історії, аналізують та зіставляють факти. Ймовірність того, що діти запам'ятають якийсь конкретний момент, значно зростає. В підсвідомості з'явилася чітка асоціація: знайомих і героїв твору [3].

3. Запропонувати учням у невеликих групах скласти коротку 10-хвилинну розповідь з теми, яку зараз проходять. Обов'язковою умовою є деталізація. Так учні повністю занурюються в тему, розуміють причини й наслідки подій, створюють особисті асоціації.

Отже, сторітеллінг є хорошим засобом переконання та мотивації учнів. Він надихає їх на прояв ініціативи в навчальному процесі. Учні із задоволенням починають вчитися так, як повністю, без будь-яких зусиль розуміють матеріал.

Список використаних джерел

1. Аналіз методу навчання StoryTelling [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ar25.org/article/storitelling-yakefektyvnyy-variant-neformalnogo-navchannya.html>

<https://www.ar25.org/article/storitelling-yakefektyvnyy-variant-neformalnogo-navchannya.html>.

2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – Київ: Либідь, 1997. – 376 с.

3. Коломинова О.О. Роман С.В. Сучасні технології навчання англійської мови у початковій школі / О.О. Коломинова, С.В. Роман // Іноземні мови, 2010. №2.

4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищ. навч. закладів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ під загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. - Київ : Ленвіт, 2013. – 590 с.

5. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Навчальний посібник / С. В. Роман – Київ: Ленвіт, 2005. – 206 с.

6. Становлення сторітеллінгу – Andrews, Dee; Hull, Donahue (September 2009), «Storytelling as an Instructional Method: Descriptions and Research Question», The Interdisciplinary Journal of Problem-Based Learning. 2 3: 6-2 Режим доступу – <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=788263#1>.

7. Сторітелінг як ефективний варіант неформального навчання [Електронний ресурс] – Режим доступу <https://osvitoria.media/experience/7-sposobiv-zastosuvaty-storiteling-na-urokah>.